

СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ БЮДЖЕТНОГО ФІНАНСУВАННЯ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

Біський С.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Бюджетне фінансування є фундаментальним інструментом державного регулювання економіки, що забезпечує цілеспрямований розподіл та перерозподіл валового внутрішнього продукту через систему державних фінансів з метою впливу на соціально-економічні процеси. Багатомірність бюджетного фінансування проявляється у його функціях: алокаційній (оптимальний розподіл ресурсів), дистрибутивній (справедливий розподіл доходів), стабілізаційній (забезпечення макроекономічної стабільності) та стимулюючій (заохочення економічного зростання в пріоритетних галузях). Ефективність реалізації цих функцій безпосередньо впливає на стійкість національної економіки та динаміку її розвитку в умовах глобальних трансформацій. Механізм бюджетного фінансування включає програмно-цільові методи, кошторисне фінансування, субсидювання та державні інвестиції, що у своїй інтегрованій дії забезпечують всебічну підтримку економічних агентів. Принциповим аспектом ефективного бюджетного фінансування є його чітка цільова спрямованість, що дозволяє досягати визначених індикаторів економічного розвитку з максимальною результативністю використання бюджетних коштів.

Структурна модернізація економіки неможлива без зваженої політики бюджетного фінансування, яка через селективну підтримку інноваційних секторів забезпечує якісні трансформації виробничих відносин та підвищення конкурентоспроможності національної економіки на глобальних ринках. У цьому контексті особливого значення набуває взаємоузгодженість бюджетного фінансування з іншими інструментами державного регулювання, що дозволяє створити синергетичний ефект у стимулюванні економічного розвитку. Антициклічний потенціал бюджетного фінансування проявляється у можливості держави нівелювати негативні наслідки економічних коливань через збільшення державних видатків у періоди рецесії та їх оптимізацію в умовах економічного піднесення. Гнучкість бюджетного фінансування як регуляторного інструменту забезпечує адаптивність економічної системи до шоків різної природи, що є критично важливим у сучасних умовах зростаючої нестабільності світової економіки. Ефективне бюджетне фінансування пріоритетних галузей економіки, таких як інфраструктура, освіта, охорона здоров'я та інноваційні дослідження, створює позитивні екстерналії для всієї економічної системи, формуючи міцний фундамент для сталого довгострокового розвитку. Водночас, надмірна фіскальна експансія може призводити до витіснення приватних інвестицій та зростання державного боргу, що актуалізує проблему пошуку оптимального рівня бюджетного фінансування з урахуванням національних особливостей.